

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

14 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judcătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Ghenadie Nicolaev,
Nadejda Toma,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Druță Boris în numele inculpatei Șcerița Olga, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 20 decembrie 2011 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2015, în cauza penală în privința lui

Șcerița Olga XXXXXX,

*născută la 14 februarie 1961, originară și domiciliată în
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX.*

***Datele referitoare la termenul de examinare a
cauzei:***

- 1. de la 05 august 2010 - până la 20 decembrie 2011
(instanța de fond);*
- 2. de la 15 mai 2012 - până la 02 iulie 2013, de la 09
decembrie 2014 – până la 16 noiembrie 2015
(instanța de apel);*
- 3. de la 13 noiembrie 2013 – până la 18 martie 2014;
de la 10 octombrie 2016 - până la 14 martie 2017
(instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 20 decembrie 2011, Șcerița Olga a fost condamnată:

- în baza art. 196 alin. (4) Cod penal la 3 ani închisoare;
- în baza art. 326 alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare;
- în baza art. 361 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit pedeapsa definitivă 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar pentru femei.

În temeiul art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea executării pedepsei pe un termen de probă de 3 ani.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Șcerița Olga la 01 august 2008, aflându-se în mun. Chișinău, urmărind scopul cauzării de daune materiale în proporții deosebit de mari proprietarului, prin înșelăciune, știind cu certitudine că nu mai ocupă funcția de președinte a Asociației Obștești „Societatea amatorilor de câini din Republica Moldova”, a încheiat cu concubinul său, Socican V., un contract de cumpărare-vânzare a imobilului nr.103 „a” din str. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, cu suprafața totală de 50,6 m², proprietate a Asociației Obștești „Societatea amatorilor de câini din Republica Moldova”, la un preț diminuat de 43.000 lei.

Conform evaluării efectuate de către SRL „Triada” în luna august 2008 valoarea medie a unui metru pătrat de spațiu nelocuibil din zona străzii XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, în încăperi similare bunului imobil, constituia în mediu 800 euro.

Conform cursului oficial stabilit de Banca Națională a Moldovei la 01.08.2008 - 1 euro constituia 15.1499 lei.

În așa mod, proprietarului Asociației Obștești „Societatea amatorilor de câini din Republica Moldova” i-au fost cauzate daune materiale în proporții deosebit de mari în sumă de 570 267,62 lei.

Tot ea, în perioada 14 august 2008 - 05 septembrie 2008, prezentându-se ca Președinte a Uniunii Chinologilor din Republica Moldova și susținând că are influență asupra funcționarilor din cadrul Serviciului Veterinar de Stat din Republica Moldova, a perfectat pe numele lui Rusu D., care intenționa să plece peste hotare în Israel, însoțit de câinele de rasă „doberman”, pașaport pentru animale de companie MD seria 000853, care acordă dreptul de a traversa frontiera de stat a Republicii Moldova.

În acest scop, Șcerița Olga a înscris în pașaportul MD seria 000853 date denaturate privind identitatea câinelui de rasă „doberman”, în care erau aplicate ștampilele Serviciului veterinar de Stat al mun. Chișinău, precum că, la 26.06.2008, 12.07.2008, 18.08.2008, 06.08.2008 și 10.07.2008 câinele de rasă „doberman” a primit vaccinele respective. Ulterior, la 05 septembrie 2008 i-a transmis pașaportul sus-menționat lui Rusu D. și a primit personal bani în sumă de 100 euro.

Tot Șcerița Olga, la 05 septembrie 2008, urmărind scopul confecționării și vinderii documentelor oficiale false care acordă drepturi la trecerea frontierei de stat a Republicii Moldova, a perfectat pașaportul MD seria

000853, în care a înscris date vădit false privind identitatea, numele, specia, rasa, sexul, data fătării, blana cânelui de rasă „doberman”, care aparținea lui Rusu D. și aplicarea vaccinului la 26.06.2008, 12.07.2008, 18.08.2008, 06.08.2008 și 10.07.2008 de către Serviciul veterinar de Stat al mun. Chișinău.

În scopul realizării intenției criminale, la 05 septembrie 2008 i-a vândut lui Rusu D. pașaportul menționat la preț de 100 euro.

3. Împotriva sentinței au declarat apel procurorul și inculpata, care au solicitat:

- procurorul, casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit de prima instanță, prin care Șcerița O. să fie condamnată în baza art.196 alin. (4) Cod penal la 3 ani închisoare, în baza art. 326 alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare și în baza art. 361 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare. Conform art. 84 alin. (1) Cod penal de stabilit pedeapsa definitivă prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră, de 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar pentru femei.

A menționat că, instanța de fond corect a apreciat probele cauzei, însă a aplicat o pedeapsă prea blândă, cu aplicarea art. 90 Cod penal, fără a ține cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, stipulate în art.75 Cod penal, de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de circumstanțele cauzei, de atitudinea inculpatei față de faptele comise, că nu a recunoscut vinovăția atât pe parcursul urmăririi penale, cât și judecării cauzei. Astfel, consideră că corectarea lui Șcerița O. ar fi posibilă prin stabilirea unei pedepse reale cu închisoarea.

- inculpata, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare pe toate capetele de învinuire.

Apelanta a indicat că instanța de fond nu a apreciat probele din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei. Nu au fost acumulate probe suficiente care ar confirma vinovăția sa în săvârșirea infracțiunilor incriminate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2013 au fost respinse, ca nefondate apelurile declarate.

5. Instanța de apel a statuat că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor pe dosar, a apreciat probele cauzei din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia de vinovăție a lui Șcerița O. în săvârșirea infracțiunilor imputate.

Referitor la pedeapsa aplicată inculpatei, instanța de apel a considerat, că instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 și 90 Cod penal, ținând seama de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de persoana celui vinovat care are loc permanent de trai, anterior fără antecedente penale, precum și lipsa circumstanțelor atenuante și agravante.

Prin urmare, s-a constatat că în speță inculpata urmează să beneficieze de posibilitatea corectării și reeducării în condiții nonprivative de libertate.

6. Împotriva deciziei nominalizate a declarat recursuri ordinare procurorul, inculpata și avocatul acesteia Druță B., care au solicitat:

- procurorul, casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată. Procurorul a indicat că pedeapsa stabilită este prea blândă, care nu va atinge scopul pedepsei penale. Nu s-a ținut cont că Șcerița O. a săvârșit trei infracțiuni, folosindu-se de situația de serviciu, nu a recunoscut vinovăția, având atitudinea în tergiversarea judecării cauzei și ducerea în eroare a instanței manifestată prin prezentarea de martori și înscrisuri dubioase, cu comportament arogant față de participanții la proces.

- inculpata și avocatul acesteia, casarea hotărârilor judecătorești cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, pe motiv că în acțiunile inculpatei nu sunt întrunite elementele infracțiunilor.

Inculpata a menționat că cauza penală a fost intentată la comandă, deoarece prin probele acumulate nu se confirmă vinovăția sa în săvârșirea infracțiunilor imputate, iar instanțele judecătorești greșit au condamnat-o. Reținerea sa a fost efectuată cu grave încălcări, nu a fost prezent interpretul și avocatul, nu au admis nici un demers înaintat de ea.

Avocatul inculpatei a indicat că pe tot parcursul examinării cauzei lui Șcerița O. i-au fost încălcate drepturile procesual-penale, iar probele administrate și cercetate nu dovedesc vinovăția acesteia.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 18 martie 2014, au fost respinse, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate.

Instanța de recurs a conchis că, instanțele judecătorești inferioare corect au constatat faptele și circumstanțele săvârșirii infracțiunilor incriminate inculpatei, motivându-și concluzia de vinovăția printr-un cumul de probe pertinente, concludente și utile, care obiectiv au fost apreciate de instanțele de judecată, fiindu-i stabilită o pedeapsă lui Șcerița O. în concordanță cu prevederile legii.

8. Împotriva hotărârilor judecătorești a declarat recurs în anulare condamnata și avocatul acesteia Druță B., care au solicitat casarea acestora, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Recurenții au indicat asupra nerespectării de către instanțele de fond, apel și recurs a exigențelor stipulate în art. 6 din CEDO prin faptul că nu au motivat soluția de condamnare, nu au asigurat condamnata cu translator în toate ședințele de judecată și doar rechizitoriul și sentința i-au fost înmânate în limba pe care o cunoaște (limba rusă).

La fel, nu a fost asigurată Șcerița O. cu translator și la momentul reținerii, efectuării percheziției, precum și audierii în calitate de bănuită. Instanțele judecătorești nu au atras atenție asupra petrecerii unei preluări a AO „Societatea amatorilor de câini din Republica Moldova” de către noua conducere a acesteia; nu s-a luat în considerație că înstrăinarea imobilului litigios reprezintă o relație juridică civilă.

Referitor la capătul de acuzare în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, consideră că a avut loc o provocare de către Rusu D., circumstanță care nu a fost luată în seamă de către instanțele judecătorești, iar pe capătul de acuzare în baza art. 326 alin. (1) Cod penal, această învinuire nu și-a găsit confirmare din probele administrate în cadrul cercetărilor judecătorești.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 30 octombrie 2014, a fost admis recursul în anulare declarat de condamnata Șcerița O. și avocatul acesteia Druță B., casată parțial decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 18 martie 2014 și decizia Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2013, în partea condamnării lui Șcerița O. în baza art. 326 alin.(1) și 361 alin.(1) Cod penal, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte în instanța de apel, în alt complet de judecată. În rest, hotărârile atacate au fost menținute.

10. Instanța de recurs a conchis că referitor la capătul de învinuire în baza art. 326 alin.(1) și 361 alin.(1) Cod penal, instanțele judecătorești nu au acordat atenție și nu s-a expus asupra motivelor cu privire la presupusa provocare căreia a fost supusă condamnata. În cazul în care un acuzat susține că a fost provocat la săvârșirea unei infracțiuni, instanțele de judecată trebuie să examineze minuțios materialele cauzei, deoarece pentru a îndeplini cerința unui proces echitabil, toate probele obținute în rezultatul provocării de către

poliție trebuie să fie excluse.

Astfel, instanțele judecătorești au omis să aprecieze corespunzător dacă acțiunile lui Rusu D., au avut efectul de a o provoca pe Șcerița O. la săvârșirea infracțiunilor pentru care aceasta a fost ulterior condamnată, sau dacă au existat careva indicii că infracțiunile ar fi fost comise fără această provocare.

11. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2015, a fost respins, ca nefondat apelul declarat de inculpata Șcerița O., admis apelul procurorului, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

- Șcerița Olga a fost recunoscută vinovată în baza art. 326 alin.(1) și 361 alin.(1) Cod penal, iar în temeiul art. 60 Cod penal, inculpata a fost liberată de răspundere penală și încetat procesul penal, din motivul expirării termenului de prescripție. În rest, sentința a fost menținută.

12. Instanța de apel a conchis că, prin probele prezentate și analizate în cadrul ședinței instanței de apel se confirmă vinovăția lui Șcerița O. în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 326 alin.(1) și 361 alin.(1) Cod penal.

Infracțiunea prevăzută de art. 326 Cod penal, prevede două modalități de realizare prin primire și extorcare a banilor.

Inculpata a fost învinuită de realizarea laturii obiective a infracțiunii prin primirea de bani, fără a fi constatată realizarea prin estorcare a sumei de bani. Modalitatea faptei prejudiciabile realizate prin primire are în vedere recepționarea unei oferte întru obținerea unui avantaj patrimonial, iar primirea, constă în darea din partea celui care corupe, adică de la cel care are un interes și dorește beneficierea de favorizarea unui funcționar.

Latura subiectivă a infracțiunii este realizată prin termenul de influență, adică capacitatea inculpatului de a determina funcționarul să emită o decizie favorabilă.

Instanța a reținut că la aprecierea acțiunilor inculpatei, ultima i-a promis lui Rusu Dorin realizarea unui act care este contrar legii. Șcerița O. l-a convins pe Rusu D. că în derogare de la normele legale, în absența actelor ce confirmă vaccinarea câinilor și în lipsa datelor ce dovedesc acest fapt, l-a convins că are influență asupra funcționarilor clinicii pe care îi va influența în condițiile create de a realiza acțiunile dorite. Astfel, Șcerița O. a realizat scopul prin falsificarea actelor indicate și tot ea a recepționat banii pentru fapta realizată.

Prin urmare, instanța a constatat că nu a existat situația unei provocări

din partea lui Rusu D., din motiv că pentru a-și realiza intenția infracțională inculpata nu a fost impusă să acționeze contrar legii de către Rusu D. Or, inculpata ar fi putut refuza realizarea acestui act ilegal. Martorul s-a adresat organului de poliție după începerea realizării acțiunilor criminale, deci, Rusu D. nu a acționat sub conducerea poliției.

Inculpata cunoștea destinația în care urmează să plece câinii și conform declarațiilor inculpatei nu se permite introducerea câinilor de rasă rotweiller în Israel, însă contrar acestor norme, Șcerița O. a acționat în vederea atingerii scopului infracțional și l-a convins pe Rusu D. de corectitudinea și legalitatea acțiunilor sale.

Totodată, instanța a statuat, că în cauză a intervenit termenul de prescripție prevăzut la art. 60 Cod penal, deoarece, infracțiunile au fost săvârșite la 14 august 2008 – 05 septembrie 2008.

13. Împotriva hotărârilor judecătorești a declarat recurs ordinar avocatul Druță Boris în numele inculpatei Șcerița O., care invocând ca temei de drept prevederile art. 427 alin.(1) pct.6) CPP, solicită casarea acestora și pronunțarea unei hotărâri de achitare.

Consideră că instanța de apel a ignorat indicațiile din decizia anterioară referitor la provocare. Astfel, nu s-a dat aprecierea corespunzătoare declarațiilor lui Rusu D., care a activat ca agent sub acoperire, fiind acuzat de către inculpată că a săvârșit un act de provocare.

Totodată, instanța a încălcat prevederile art. 136 alin. (6) Cod de procedură penală, care stipulează că, investigatorului sub acoperire i se interzice să provoace comiterea de infracțiuni.

Prin urmare, instanțele judecătorești au îngăduit accesul liber la justiție, încălcând art. 13 CEDO, prin ignorarea art. 93-97 CPP, deoarece instanța de apel administrând noi probe, nu le-a dat aprecierea corespunzătoare.

Atât în instanța de fond, cât și cea de apel au fost interogați martorii Macrii și Orlov, care au relatat că în septembrie 2008, când aceștia au eliberat certificatul veterinar lui Rusu D., ei nu se supuneau inculpatei, precum și nici nu au fost influențați de ea pentru a comite careva acțiuni ilegale. Astfel, la materialele cauzei lipsesc careva probe directe sau indirecte, care ar demonstra contrariul.

La fel, instanțele judecătorești nu au luat în considerație că Rusu D. nu dispunea de câini în posesie și nu avea scopul de a pleca în Israel, acesta nu

avea chemare de a călători, nu avea viză deschisă către acest stat. Prin urmare, a fost ignorat și faptul că pașapoartele pentru animale eliberate de Uniunea Chinologică au fost completate de instructorul chinolog Ungureanu N. dar nu de inculpată. Mai mult că, animalele procurate de către martorul sub acoperire, erau proprietate personală a lui Șcerița O., adică ea a vândut animalele ei, dar nicidecum din numele Președintelui Uniunii.

14. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către avocat în numele inculpatei, considerându-l inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, invocând că recurentul nu este de acord cu modalitatea de apreciere a probelor, iar motivele date nu se conțin în temeiurile prevăzute la art. 427 alin.(1) CPP. Referitor la argumentele recurentului că în acțiunile inculpatei nu au fost întrunite elementele infracțiunii, a menționat că, rejudecând cauza, instanța de apel, ținând cont de prevederile art. 436 alin.(2) Cod de procedură penală, a înlăturat omisiunile reținute de instanța de recurs, just a constatat circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei, corect a încadrat acțiunile făptuitorului în baza art. 326 alin.(1) și 361 alin.(1) Cod penal.

15. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct.6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Reieșind din prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept numai la persoana care l-a declarat, la calitatea acesteia în proces și la persoana împotriva căreia este îndreptat de către jurisdicția de al doilea grad asupra hotărârii primei instanțe.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță, prin apel, se transmit instanței de apel: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corect au fost apreciate în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

În cazul în care s-ar constata încălcări ale prevederilor legale referitor la ele, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată cu rejudecarea cauzei.

Articolul 389 alin.(1) Cod de procedură penală prevede că, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată.

Colegiul penal enunță că judecând apelurile, instanța de apel nu a respectat întocmai aceste prevederi procesuale obligatorii.

La examinarea probelor care confirmă sau infirmă vinovăția persoanei, instanța de judecată urmează în hotărâre să argumenteze motivele admiterii sau respingerii probelor atât de învinuire, cât și de apărare, fiind obligată să aprecieze toate probele examinate în ședință, indiferent de faptul dacă sunt cuprinse în dosar sau au fost prezentate de părți în ședința de judecată.

Colegiul penal lărgit constată că la judecarea apelurilor, instanța nu a ținut seama în deplină măsură de prevederile art. 99-101 Cod de procedură penală și nu a apreciat fiecare probă separat adusă de participanții la proces și nu s-a pronunțat în mod convingător asupra acestora.

La acest capitol Colegiul relevă, că învinuirea se bazează pe declarațiile martorului Rusu Dorin, iar din conținutul deciziei instanței de apel rezultă că aceasta a respins apelul inculpatei, fiind admis apelul acuzatorului de stat, apreciind ca fiind veridice depozițiile lui Rusu D., fără a preciza care declarații au fost reținute de instanța de apel ca fiind adevărate, cele date în cadrul urmăririi penale, în instanța de fond sau cele depuse nemijlocit în ședința instanței de apel, or Rusu D. fiind audiat la diferite etape a procesului penal a dat declarații contradictorii.

Astfel potrivit procesului-verbal de consemnare a plângerii (denunțului) din 05 septembrie 2008 și fiind audiat în cadrul urmăririi penale la aceeași dată Rusu D. (f.d.6, 14, vol. I) a declarat că „solicită atragerea la

răspundere penală a persoanei puțin cunoscută cu numele de „Olga” care i-a **propus lui perfectarea și eliberarea pentru câinele lui de rasă: doberman** de 3 luni, fără documente, a certificatului forma nr.1 și pașaportul veterinar pe câine, pentru ce estorcă suma de 400 euro, etc. La finele lunii august 2008, el urma să plece peste hotarele RM cu câinele în cauză și anume în Israel”. Ulterior, în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond, Rusu D. și-a modificat declarațiile invocând „Prima dată a telefonat-o pe inculpată la data de 21.08.2008 cu scopul de a-i face acte false câinelui pentru a vinde mai apoi câinele peste hotare. După care a aflat că este necesar de careva certificate. A vorbit cu o persoană necunoscută care realiza câini, dându-i un număr de telefon de la Asociația Chinologilor din RM, respectiv a telefonat, i-a răspuns o domnișoară, la ce i-a spus că îl interesează câinii rottweiler, care i-a dat numărul de telefon al inculpatei. A telefonat-o, spunându-i că are nevoie de un țâncușor. El i-a spus inculpatei că are un câine doberman și nu are acte, însă dorește să le facă, etc. La aeroport a văzut că viza este expirată și a hotărât să facă o procură pentru câini pentru a-i scoate din țară” (f.d.128-129, vol.II).

În cadrul ședinței instanței de apel martorul Rusu D. din nou și-a modificat declarațiile invocând că, „S-a adresat la Șcerița O. cu vre-o 7 ani în urmă, în anul 2008 pentru a perfectă actele de a transporta câinele lui de rasă rottweiler în Israel. Ea a căzut de acord cu condiția ca el să procure de la dânsa un câine de rasă rottweiler. În 2007-2008, el nu a reușit să verifice dacă pașaportul său era valabil, dar prevedea două posibilități, fie însoțea câinele, fie îl transmitea în bază de procură. La acel moment bilet de avion nu a avut. Motivul grabei era că el avea intenția să plece la odihnă. El a avut un câine al său rottweiler” (f.d.146-147, vol. IV).

Reieșind din cele menționate Colegiul lărgit constată că în declarațiile lui Rusu D. sunt divergențe esențiale referitor la originea câinelui – „doberman” sau „rottweiler”, precum și faptul dacă Rusu D. la finele lunii august 2008 urma să plece peste hotarele RM și anume în Israel.

Or, instanța de apel nu a dat aprecierea corespunzătoare informației nr. 02/2 7566 din 23.03.2015 prezentată de Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor al RM, potrivit căreia:

„Cet. Rusu Dorin, născut la 16.10.1978 a deținut pașaportul A0296103 eliberat la 27.11.1997, termenul de valabilitate al căruia a expirat la 27.11.2007. Actualmente, cet. Rusu D. este titularul pașaportului cetățeanului Republicii

Moldova B1007391 eliberat la 28.04.2011 (valabil până la 28.04.2018). În acest context, *în perioada noiembrie 2007 – aprilie 2011 Rusu D. nu a deținut pașaport valabil al cetățeanului Republicii Moldova*”.

Aceste divergențe urmau a fi apreciate și luate în considerație de către instanța de apel, ceea ce nu a avut loc, rămânând neclar și fără o argumentare cuvenită din care motive instanța nu a dat apreciere declarațiilor lui Rusu D. cu privire la posibilitatea plecării acestuia peste hotarele R. Moldova.

Lecturând decizia contestată Colegiul penal constată că, deși instanța de apel a indicat în textul acesteia argumentele invocate de inculpată referitor la provocare, însă nu s-a pronunțat asupra acestora, sau s-a pronunțat arbitrar, fără argumentarea cuvenită.

Astfel, ultima urma să verifice și să aprecieze elementul de provocare din partea lui Rusu D., comportamentul acestuia în prezenta cauză, dacă Rusu D. a început acțiunile de pregătire a documentelor pentru câinele deținut înainte de a se adresa poliției, unde urma să plece cu câinele său, inclusiv și alte împrejurări, însă, instanța de apel a constatat că „*nu a existat situația unei provocări din partea lui Rusu D., din motiv că pentru a-și realiza intenția infracțională, Șcerița O. nu a fost impusă a acționa contrar legii de către Rusu D. El (Rusu D.) s-a adresat organului de poliție după realizarea acțiunilor criminale, deci, ultimul nu a acționat sub conducerea poliției*”.

În același context, Colegiul menționează că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele provocării, să analizeze și să aprecieze probele prezentate în cadrul procesului penal, și să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, motivând totodată respingerea argumentelor apelantului în acest aspect, urma să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, decizia instanței de apel suferă de insuficiență în partea motivării soluției.

Totodată, Colegiul penal reține că, în corespundere cu art. 409 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația ultimului.

Din materialele cauzei se constată că, urmărirea penală a fost începută potrivit ordonanței de începere a urmăririi penale din 05 septembrie 2008 în privința lui Șcerița O. în baza art. 326 alin.(2) lit.b) Cod penal, ca urmare a plângerii (denunțului) cet. Rusu D. referitor la traficul de influență săvârșit de

Șcerița O.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, A. Roșca din 04 martie 2009, s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a lui Șcerița O. pe motivul lipsei elementelor infracțiunii prevăzute de art. 326 alin.(2) lit.b) Cod penal, cu încetarea urmăririi penale.

Ulterior, prin ordonanța prim-adjunct al Procurorului General, A. Pântea din 29 iunie 2010, a fost anulată ordonanța de încetare a urmăririi penale din 04.03.2009, în temeiul art. 287 alin.(1) CPP, cu reluarea urmăririi penale (f.d.119, vol.I).

Astfel, în ordonanța nominalizată s-a indicat că aceasta urmează a fi anulată deoarece nu a existat în fapt cauza care a determinat adoptarea acestei hotărâri, totodată, în ordonanța procurorului ierarhic superior s-a menționat că, la adoptarea hotărârii de încetare a urmăririi penale procurorul a admis o eroare de drept, făcând referire la temeiul prevăzut de art. 287 alin.(1) CPP.

Mai mult ca atât, prevederile art. 287 alin. (4) Cod de procedură penală, expres indică că în cazurile în care ordonanțele de încetare a urmăririi penale, clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire au fost adoptate legal, *reluarea urmăririi penale poate avea loc numai dacă apar fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul urmăririi precedente, care a afectat hotărârea respectivă.* În cazul descoperirii unui viciu fundamental, urmărirea penală poate fi reluată nu mai târziu de un an de la intrarea în vigoare a ordonanței de încetare a urmăririi penale, clasare a cauzei sau scoatere a persoanei de sub urmărire.

În speță, ordonanța de reluare a urmăririi penale a avut loc peste o perioadă mai mare de un an.

Prin urmare, instanța de recurs reține că, potrivit practicii judiciare, prin Hotărârea Curții Constituționale din 14.05.2015, au fost declarate neconstituționale prevederile art. 287 alin.(1) Cod de procedură penală, astfel, instanța de apel urmează să verifice dacă la reluarea urmăririi penale au apărut fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental care în cadrul urmăririi precedente a afectat hotărârea respectivă.

Colegiul penal lărgit atestă că, instanța de apel, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate de procuror și inculpată, adică nu au fost supuse verificării probele prezentate în susținerea nevinovăției inculpatei, iar decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, care este o eroare de drept prevăzută la art. 427 alin.(1) pct.

6) Cod de procedură penală, or, erorile comise nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece aceasta nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesuale penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

Încălțările enunțate determină, incontestabil, Colegiul să concluzioneze asupra necesității de a casa decizia instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță în alt complet de judecată, unde instanța de apel, urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să țină seama de cele expuse în prezenta decizie, să înlătore erorile admise, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual-penale asupra motivelor invocate în apeluri și în recurs, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, cu respectarea prevederilor art.414, 417, 419 Cod de procedură penală.

16. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Druță Boris în numele inculpatei Șcerița Olga, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2015, în cauza penală în privința lui *Șcerița Olga XXXXXX* și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, pronunțată integral la 13 aprilie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Ghenadie Nicolaev

Nadejda Toma